

Commissariaat: bezwaren tegen Centraal+ ongegrond, wel verscherpt toezicht

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft alle bezwaren van Sleutelstad Media B.V. tegen een eerder handhavingsbesluit afgewezen. Sleutelstad had in juli 2024 een handhavingsverzoek gedaan naar de stichtingen achter streekomroep Centraal+ mede over de periode waarin Sleutelstad en (toen nog) Unity samenwerkten. Hoewel het CvdM geen aanleiding ziet om het eerdere oordeel om niet te handhaven te herzien, worden de betrokken stichtingen achter Centraal+ en Unity NL wel onder verscherpt administratief toezicht geplaatst.

Sleutelstad voerde onder meer aan dat het programmabeleidsbepalend orgaan (PBO) van de stichtingen niet goed functioneert. Uitnodigingen zouden te laat worden verstuurd en notulen zouden achteraf zijn aangepast. Het Commissariaat ziet geen bewijs dat het PBO structureel tekortschiet. De omroepen kwamen volgens de toezichthouder de afgelopen jaren voldoende vaak bijeen, zoals wettelijk vereist. Ook werd in oktober van dit jaar het PBO voor Leiderdorp nog representatief verklaard door de Leiderdorpe gemeenteraad.

Een belangrijk onderdeel van het bezwaar betrof de zogeheten ICE-norm: de verplichting dat minimaal de helft van het media-aanbod bestaat uit informatieve, culturele of educatieve inhoud. Ondanks eerdere waarschuwingen voldoen Centraal+ en Unity NL niet aan deze norm. Nieuwe metingen laten een stijging zien van het aandeel ICE-programma's, en verdere uitbreiding staat in de planning met de toekenning van de stimuleringssubsidie van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Daarbij merkt het CvdM op dat de norm voor veel lokale media-instellingen vaak lastig haalbaar is vanwege het gebrek aan capaciteit of financiële middelen. Dit geldt in het bijzonder als het gaat om programma-aanbod op radiokanalen.

Sleutelstad stelde dat de omroepen structureel nalaten om nevenactiviteiten te melden. Maar volgens het Commissariaat is alleen sprake van recidive als eerder daadwerkelijk een overtreding is vastgesteld én gecommuniceerd. Dat is niet het geval. Bovendien vallen sommige evenementen volgens de toezichthouder inmiddels onder de hoofdtak, omdat audio-opnames worden verwerkt in radio-uitzendingen. Dit betreft vooral Unity NL on Tour, waarmee de omroep optredens verzorgt bij evenementen in de regio.

Een andere kwestie betreft het dienstbaarheidsverbod: publieke omroepen mogen niet bijdragen aan winst of concurrentievoordeel van derden. Sleutelstad betoogde dat omroepen gratis of te goedkoop reclame zouden uitzenden voor ondernemingen van een betrokken medewerker, en dat diens commerciële evenementen standaard media-aandacht krijgen. Het Commissariaat concludeert echter dat een overtreding niet kan worden aangetoond. Wel stelt het Commissariaat dat de omroepen hun administratie niet voldoende op orde hebben. De toezichthouder noemt die gebrekkige administratie "ernstig" en wijst op het risico voor het publieke vertrouwen. De omroepen worden voor minstens twaalf maanden onder verscherpt toezicht geplaatst. In die periode monitort het Commissariaat vooral het dienstbaarheidsverbod en de administratieve verplichtingen. De toezichthouder benadrukt dat de omroepen aanzienlijke stappen moeten zetten in professionalisering — mede met het oog op de toekomstige 'Wet versterking lokale omroepen', die strengere eisen zal opleggen.

Centraal+ voorzitter Ino Cooijmans reageert tevreden op het bericht van het CvdM: "Wij zijn blij dat de handhaving van tafel is. Sleutelstad heeft ons op vele onderdelen laten handhaven. Dat na ruim 1,5 jaar onderzoek van het CvdM blijkt dat het ongegrond is, is voor ons een bevestiging dat we op de goede weg zijn. Zo'n handhaving kost alle partijen veel werk en is vooral vervelend in de beeldvorming van de omroep". Op de vraag of hij het verscherpte toezicht snapt, antwoordt Cooijmans: "Ja, dat begrijp ik heel goed en ben ergens ook blij met dat verscherpte toezicht. We

komen met de omroep uit een roerige periode. Daardoor hebben wij onvoldoende tijd en zicht gehad op onder andere oude afspraken die herzien moesten worden met onze toenmalige producent. Dat we daarin nalatig zouden zijn geweest, is niet bewust geweest. Overigens zijn al onze jaarrekeningen (welke ook door een externe accountant worden beoordeeld) steeds door gemeenten en het Commissariaat in orde bevonden. Inmiddels hebben wij de toekenning van de professionaliseringssubsidie en zal optimalisering van de administratie onderdeel zijn van de professionalisering van de omroep. We hebben er alle vertrouwen in dat we ook op dit punt ons snel kunnen ontwikkelen. Dat het CvdM daar extra op toeziet zien wij als een steun in de rug”.